

Gulmåra – *Galium verum*

Familjen Mårväxter

Gulmåran är en väldoftande måra som håller till på torra, solöppna gräsmarker. Liksom de andra mårorerna har den ett flertal bladkransar utmed stälken. Gulmåran skiljer sig dock ur mängden genom att vara den enda gulblommiga måran. De smala bladen är glansigt gröna, har nedvikta bladkanter och sitter i regel åtta i varje krans på en fyrkantig, ofta rödaktig stjälk. Blomningen sker i juli–september.

Förutom gulmåra kallas växten också för *Jungfru Marie sänghalm*, eftersom Jungfru Maria enligt en kontinental legend lär ha bäddat Jesusbarnets krubba med den. Gulmåran ansågs enligt gammal tro skydda barn mot trolldom om den lades i vaggan.

Blommorna har en söt doft och har därför tidigare tagits in i husen vid gästbud, men enligt Linné och andra med honom kunde dock gulmåran orsaka osämja och slagsmål vid dessa tillställningar, vilket också gett den namnet *trätogräs* på Öland och *förargelseblomma* i Blekinge.

Gulmåran användes tidigare som komplement till löpe för att främja ystningen vid osttillverkning. Roten ger en roströd färg vid färgning av textilier och blommorna färgar gult. Måror av olika slag har också kommit till nytta inom folkmedicinen och har då till exempel använts vid sårbehandling.

Lästips

Den nya nordiska floran - s. 478

Hallands flora - s. 496

Smålands flora - s. 559

Flora Femsionensis - s. 32

Människan och floran - s. 370

Örtmedicin och växtmagi - s.138

Vilda växter som mat och medicin - s. 173-175

Nyttans växter - s. 186-187

Här hittar du gulmåra

Gulmåra finns i ängsmarker, vägkanter och andra marker utan tät skog och oftast på torrare mark exempelvis i Bökeberg.